

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 22 maart 2012

MEDITATIE

Van Gabbatha naar Golgotha

Geliefde lezer, in de lijdensweken wordt wel eens gesproken van drie keer de hoofdletter G, namelijk als eerste letter van Gethsémané, daarna van Gabbatha en van Golgotha. In de tekstwoorden hierboven gaat het over de gang van de Heere Jezus Christus in de verdere trappen van Zijn vernedering.

Zijn lijdensgang is nu: van Gabbatha naar Golgotha. Gabbatha is een woord in de Syrische taal. Het Griekse woord staat in Johannes 19:13, Lithostrotos, wat betekent: met stenen geplaveid. Gabbatha wil zeggen: hoge, verheven plaats vanwaar de Romeinse stadhouder het volk toesprak, doch ook rechtsprak. Deze lijdensgang is ook door het oude Jeruzalem. Hij zal straks even buiten de stad aan het vloekhout des kruises sterven. Er staat in Hebréeën 13:12 dat Hij buiten de poort heeft geleden. In het rechthuis van Pontius Pilatus zijn ze dus nu met Hem klaar. Doch er ligt nog meer vóór Hem dan achter Hem. Want het zijn trappen die steeds dieper gaan, tot de allerdiepste toe.

En toen zij Hem bespot hadden, deden zij Hem de mantel af en deden Hem Zijn klederen aan en leidden Hem heen om te kruisigen. En uitgaande, vonden zij een man van Cyrene, met name Simon; dezen dwongen zij, dat hij Zijn kruis droeg.

Mattheüs 27:31 en 32

Er is nog met hem gespot door Hem als een soort koning te kleden. Daar, in dat rechthuis is het dat Hem ook een doornenkroon gemaakt werd en op Zijn gezegend hoofd werd gedrukt. En dan een rietstok in Zijn hand, waarmee ze straks op Zijn hoofd, dat is op de kroon van Zijn hoofd, zullen slaan. Men valt voor Hem geknield neer, Hem spottend begroetende als de Koning der Joden. Er is bij deze krijgsknechten van de stadhouder totaal geen besef met Wie ze te doen hebben. Straks zal dan ook door hen

gehoord worden: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Ook had Christus tot Pilatus gezegd: die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde, Joh. 19:11. Dat waren de joden onder de leiding van het Sanhedrin. De kanttekenaar merkt hierbij op: "Overmits zij, meerdere kennis hebbende van Gods Woord en van Mijn wonderwerken, uit een vijandelijke haat u persen, tegen uw ambt en gemoed, om in Mijn dood te bewilligen." Ieder heeft zo zijn aandeel. Lezer, kent u het uwe alreeds? Nergens wordt de zonde zo bitter en de breuk met God zo diep ingeleefd, als wanneer met een oog des geloofs op Hem gezien wordt, gaande van Gabbatha de weg naar Golgotha. Maar ook, nergens wordt de eeuwige liefde Gods in Christus zo door het geloof gekend als bij het zien van Zijn gewilligheid om die weg te gaan voor al degenen die Hem van de Vader gegeven zijn. Er wordt daar voor hen betaald met de prijs van Zijn bloed. Want een slag met zo'n rietstok deed dat hoofd bloeden uit vele wonden. Ja, elke doorn in die kroon heeft in zich de ontelbare menigte van zonden en overtredingen tegen Gods heilige Wet. Het schouwspel daar wijst op het gestrengte en onkreukbare van Gods rechtvaardigheid, de gruwel der zonde in Gods heilige ogen. Maar wijst ook aan de rijkdom van Zijn genade in Christus Jezus in de trappen van Zijn vernedering. Dit is nu de drinkbeker uit de hof van Gethsémané (de eerste G) die Hij drinkt. Nu gaat het door van stap tot stap. Nu wordt Hij als een Lam ter slachting geleid, Jes. 53:7. Hier ontwaakt het zwaard tegen de Herder en de Man Die Gods metgezel is, Zach. 13:7. Hier komt ruimte voor arme verloren zondaren, die de eeuwige rampzaligheid verdiend hebben. Hier wordt gezien, wanneer zij Hem Zijn eigen klederen weer aandoen en Hem heen leiden om gekruisigd te worden, dat God Zijn eigen Zoon niet spaart, Rom. 8:32. Dit is nu wat Johannes de Doper ten antwoord kreeg toen hij weigerde om Christus te dopen: "Laat nu af, want aldus betaamt ons alle ge-

Inhoud

90e jaargang

Nr. 25

- 1 Van Gabbatha naar Golgotha
- 2 De werkelijkheid van de hel (1)
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 34 (12)
- 4 Philpot en zijn vrienden (5)
- 5 Even maar...
- 6 Werken voor de kerk (2): De kerkboderedactie
- 8 Vijftig jaar zending (5)
- 9 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 10 Kerkdiensten

rechtigheid te vervullen.” Matth. 3:15. Dat geschiedt hier. En dan uitgaande, er is intussen een kruis voor Hem gemaakt, wordt Simon van Cyrene gedwongen om Zijn kruis te dragen. Het was gebruikelijk dat de kruiselingen met het kruis op hun rug zich naar de plaats der kruisiging voortsleepten. Zo ook Jezus. Daar komt dan even verlichting, echter geen vervanging, dat kan niet. Straks neemt de Heere het Zelf weer over. Zo gaat het naar de plaats des gericht, en daar komen ze ook vandaan. Daar gaf Pilatus Hem over om gekruisigd te worden. Daar had hij als aardse rechter geen grond voor kunnen vinden, wat hem echter schuldig heeft gesteld voor God. Al was het Joodse volk nog meer schuldig, zoals we reeds zagen. Doch er was een andere grond die Pilatus niet kende. Maar die toch gekend moet worden, wil het wel met een mens zijn op reis naar de eeuwigheid. Christus is gestorven aan het kruis op grond van Gods rechtvaardigheid in de geëiste voldoening aan de wet, die Hij droeg in het midden van Zijn ingewand en in alles ook had gehouden in Zijn leven. Niemand kon Hem overtuigen van zonde, want Hij had er geen. En dan toch sterven? Ja, geliefde lezer, om Zijn Borgwerk te volbrengen moest Hij de van God vervloekte kruisdood sterven. Door Hem gaat het welbehagen des Vaders. Zijn dood zal zijn buiten de legerplaats, naar de Schrift. Temidden van twee anderen, misdadigers, waar er één van bekeerd en gered werd. Wat horen we nu deze ene zeggen tegen zijn medegenoot in het kwaad? “En wij toch rechtvaardiglijk, wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan.” Lukas 23:41. Zover is Pilatus niet gekomen, hij verklaarde Christus wel onschuldig, “ik vind geen schuld in deze Mens”, maar had Hem niet nodig voor zijn eigen hart en leven. En dan toch zo dichtbij. We lezen niet in de Bijbel dat hij de Heere Jezus aangeraakt heeft, maar hij had het, bij wijze van spreken, kunnen doen. Hij was zo in zijn consciëntie overtuigd van Christus’ onschuld dat hij heeft gezocht om Hem los te laten. En toch is hij gezwicht voor de stem van het volk. O, bedenk toch allen, nabij u is het Woord, ook weer in deze lijdensweken. De grond waarop Christus’ sterven plaatsvindt, is dus de eis der wet in de noodzaak der betaling van de gemaakte schuld. Met Zijn dood voldoet Hij aan die eis. Golgotha is de plaats des gericht, in het verlengde

van Gabbatha, het één is niet los te maken van het ander. Lezer, we moeten besluiten. Zeg eens, hoe die eis der wet ligt in uw leven. Het einde der wet is Christus, een iegelijk die gelooft. Zonder kennis der wet zal het Evangelie ons niet baten. Een roemen in een Jezus waar geen plaats voor is gemaakt, houdt bij de dood op, of nog eerder. Maar voor dezulken die met de wet Gods en daarin die eis Gods te doen krijgen, gaat het toch op Gods tijd zo meevallen. Wanneer? Alreeds bij Christus’ komst in het vlees. Doch meer en nader in de weg van Zijn plaatsbekledend lijden en ster-

ven. Bij zijn geboorte leren ze dat ze nog zalig kunnen worden, bij Zijn lijdensgang hoe ze zalig zullen worden. Namelijk die weg waarin God aan Zijn eer komt, en zij met alles in de dood. Het “Ere zij God”, waar de engelen bij Zijn komen in het vlees van zongen, en dat “in mensen een welbehagen”. Dat welbehagen Gods des Vaders, dat door de hand van Christus gelukkiglijk voortgaat. Daar zal straks de verlostte Kerk eeuwig van zingen. Zal uw stem daar ook onder zijn?

Ridderkerk, ds. G.M. de Leeuw

1

De werkelijkheid van de hel

Ergens las ik dat een predikant bezoek kreeg van een gemeentelid, die hem vroeg waarom hij zo weinig in zijn preken over de hel sprak. Het antwoord was: ‘Als ik dat doe, dan komen de mensen niet meer naar de kerk’. Het is heel erg als de smaak van mensen gaat bepalen wat op de preekstoel verkondigd wordt. Vanaf de preekstoel moet niet anders gepredikt worden dan het Woord, de volle raad Gods. Dat Woord spreekt ook over de aangrijpende werkelijkheid van de hel.

Wie gelooft nog in de hel?

Het is duidelijk dat velen niet meer geloven in de werkelijkheid van de hel, van de eeuwige straf. Veel mensen vragen zich af of de hel wel werkelijk bestaat. Het kan niet waar zijn dat er een plaats is van een eeuwige straf, waar het vuur nooit wordt uitgeblust. Dat is niet te rijmen met een God, Die Liefde is. Slechts een minderheid van de mensen (30 %) ziet de hel als een werkelijk bestaande plaats. Hoe kan een God, Die Liefde is, de hel gescheppen hebben?

In 2011 verscheen het boek “Liefde wint”, geschreven door de Amerikaanse predikant Rob Bell. Een boek dat veel heeft losgemaakt. Hij bestrijdt daarin dat er een hel is, een eeuwige straf. Heel suggestief vraagt hij: ‘Haalt maar een select groepje mensen de hemel en zullen miljarden en miljarden voor eeuwig branden in

de hel?’ Hij maakt in zijn boek van de Bijbelse leer over de hel een karikatuur om vervolgens die karikatuur te bestrijden. Het gaat er echter om dat we eerlijk naspreken wat Gods Woord ons voorhoudt.

Het is duidelijk dat velen liever niet horen over de hel. Opiniepeilingen hebben duidelijk gemaakt dat onder degenen, die zich christen noemen, tweemaal zoveel mensen in de hemel geloven dan in de hel. De vraag wordt dan gesteld: ‘Als God zo goed is, waarom zou Hij dan een plaats als de hel scheppen?’ Maar dan zou men ook kunnen vragen: ‘Als de regering zo goed is, waarom zou deze dan gevangenispen scheppen?’

Een andere vraag, die veel gesteld wordt is de volgende: ‘Hoe kan God de zonde, die in een kort bestaan van 70 of 80 jaar bedreven is, een eeuwigheid lang straffen?’ Of men zegt: ‘Een eindeloze straf is zinloos, omdat het geen enkel doel heeft en mensen er niet door verbeteren.’

De moderne mens kan niet aanvaarden dat er een hel bestaat. In de prediking en in het evangelisatiewerk wordt veel minder over de hel gesproken dan vroeger. In 2002 werd in het dagblad Trouw de godsdienstsocioloog Hijme Stoffels als volgt geciteerd: ‘Ik kan me geen preek over de hel herinneren. Je hoort in de kerk in het geheel niets meer over het leven na de dood, alleen met begrafenissen.

En dan wordt er zonder meer vanuit gegaan dat de overledene in de hemel is, bij God. De vraag wordt nooit gesteld of hij goed terecht komt. De hel is taboe. Een zolderkamertje van het geloof waar we zelden komen'.

Is het voor ons werkelijkheid?

Maar hoe is het onder ons? We horen onder ons in de prediking nog wel over de hel. We weten nog wel van een eeuwige straf omdat de Bijbel het ons zegt. Maar houden we er werkelijk rekening mee? Waarom kunnen we dan zo rustig doorleven, terwijl we onbekeerd zijn? Is de hel voor ons echt een werkelijkheid?

Het is te vrezen dat we zo aardsgericht leven en ons zo druk maken met de dingen van beneden, dat de hel ook voor ons niet echt een werkelijkheid is, waarmee we rekenen.

Beseffen we wel dat niemand zo veel en zo indringend over de hel heeft gesproken als juist de Heere Jezus? Waarom zou Hij dat gedaan hebben? Is het niet om ons wakker te schud-

Waarom kunnen we zo rustig doorleven, terwijl we onbekeerd zijn? Is de hel voor ons echt een werkelijkheid?

den opdat we tot Hem zouden vluchten met onze zonde en schuld? Het is daarom van belang om aan de hand van de Bijbel stil te staan bij de werkelijkheid van de hel. Als Jezus Zelf er zo indringend over gesproken heeft, dan mogen wij er ook niet over zwijgen. Laten we het woord van Christus in de Bergrede ter harte nemen: 'Gaaf in door de enge poort; want wijd is de poort, en breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door dezelve ingaan. Want de poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die dezelve vinden' (Matth. 7:13,14). Omdat de apostel Paulus wist van de schrik des Heeren trachtte hij de mensen te bewegen tot het geloof (2 Kor. 5:11).

Als er niet meer over de hel wordt gesproken, dan verliest de prediking haar diepgang en ernst. Dan verliest de opwekking tot bekering haar geladenheid. Dan wordt de prediking zo vlak, zo zoetelijk, zo lief. Waar gesproken wordt over de ernst van de zonde en de heiligheid en gerechtigheid van God, daar kan niet gezwegen worden over de werkelijkheid van de hel en de eeuwige straf. De hel is zo werke-

EEN PSALM, EEN LIED

12

Psalm 34

'Smaakt en ziet, dat de HEERE goed is.'

Psalm 34:9

Het eerste vers maakt de achtergrond duidelijk van deze psalm: 'Een psalm van David, als hij zijn gelaat veranderd had voor het aangezicht van Abimelech, die hem wegjoeg, dat hij doorging'. David werd door Saul vervolgd en vlucht naar de Filistijnen. De knechten van Achis herkennen hem en brengen hem naar hun koning te Gath. David heeft in deze weg twee dingen geleerd: Zijn eigen dwaasheid en de goedheid des Heeren. Die goedheid wordt hier beleden.

Wie is hier de HEERE? Petrus haalt deze woorden aan: 'Indien gij anders gesmaakt hebt dat de Heere goedertieren is, tot Welken komende als tot een levende Steen, van de mensen wel verworpen maar bij God uitverkoren en dierbaar' (1 Petr. 2:3 en 4). Dit blijkt Christus te zijn. Buiten Christus kan God niet goedertieren zijn voor een zondaar. David was immers ook een schuldenaar. Zijn veinzerij voor Achis is niet goed te praten. Maar in Christus wilde de Heere Zich toch over hem ontfermen.

Voor wie is de HEERE goed? Voor een ellendige. Waarin bestaat Zijn goedheid? Dat de HEERE naar zulke ellendigen wil horen. David zegt immers: 'deze ellendige riep en de HEERE hoorde en Hij verloste Hem uit al zijn benauwdheden'. Voor welke ellendigen is de HEERE goed? Voor de gebrokenen van hart en de verslagenen van geest. Hoe goed is de HEERE voor hen? De dichter zegt: 'maar die den HEERE zoeken, hebben geen gebrek van enig goed'.

Christus' goedheid moet echter door ons persoonlijk beleefd worden. David zegt: 'smaakt en ziet'. Hier worden twee natuurlijke werkzaamheden genoemd. Dit is beeldspraak. In het natuurlijke leven heeft men zintuigen nodig om te proeven en te zien. Zo is in het geestelijke de mond des geloofs nodig om te kunnen smaken en het oog des geloofs om dit te kunnen waarnemen. Iemand die smaak heeft leert het onderscheid waarnemen tussen zoet of bitter, aangenaam of onaangenaam. Zo heeft David de zonde leren smaken. Het was hem zo bitter. Maar zo heeft Hij ook Gods goedheid mogen smaken.

Het is opmerkelijk dat David de volgorde omkeert. In het natuurlijke is het eerst zien en dan pas smaken, maar in het geestelijke gaat het smaken aan het zien vooraf. Als men de goedheid des Heeren niet smaakt kan men niet zien wat David ziet. Van nature zijn we geestelijk blind. David spreekt hier tot mensen met geestelijke zintuigen. Waarom zegt David smaakt en ziet? Christus is toch altijd goed? Jawel, maar Gods kinderen proeven het niet altijd. Daar gaat altijd een hongeren aan vooraf.

Nunspeet, ds. A. Schot

lijk dat Christus op Golgotha de helse verschrikkingen in moest om de Zijnen van de hel te bevrijden.

Als we ons eigen leven leren zien in het licht van Gods heilige gerechtigheid dan wordt de hel voor ons werkelijkheid, dan worden we helwaardig. Als Christus door de diepten van de hel heen moet op Golgotha, dan hangt er vlak naast Hem een helwaardige: 'Wij toch rechtvaardiglijk; want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben; maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan' (Luk. 23:41). Voor zulke helwaardigen gaat de hemel open.

Als er gepreekt wordt over de werkelijkheid van de hel, zal er tegelijkertijd ook gepreekt moeten worden over de werkelijkheid van het werk van Christus, omdat het juist Christus is Die het meest over de hel gesproken heeft en de helse pijnen is doorgegaan en Hij daarom voor helwaardigen de hemel opent.

De eeuwen door

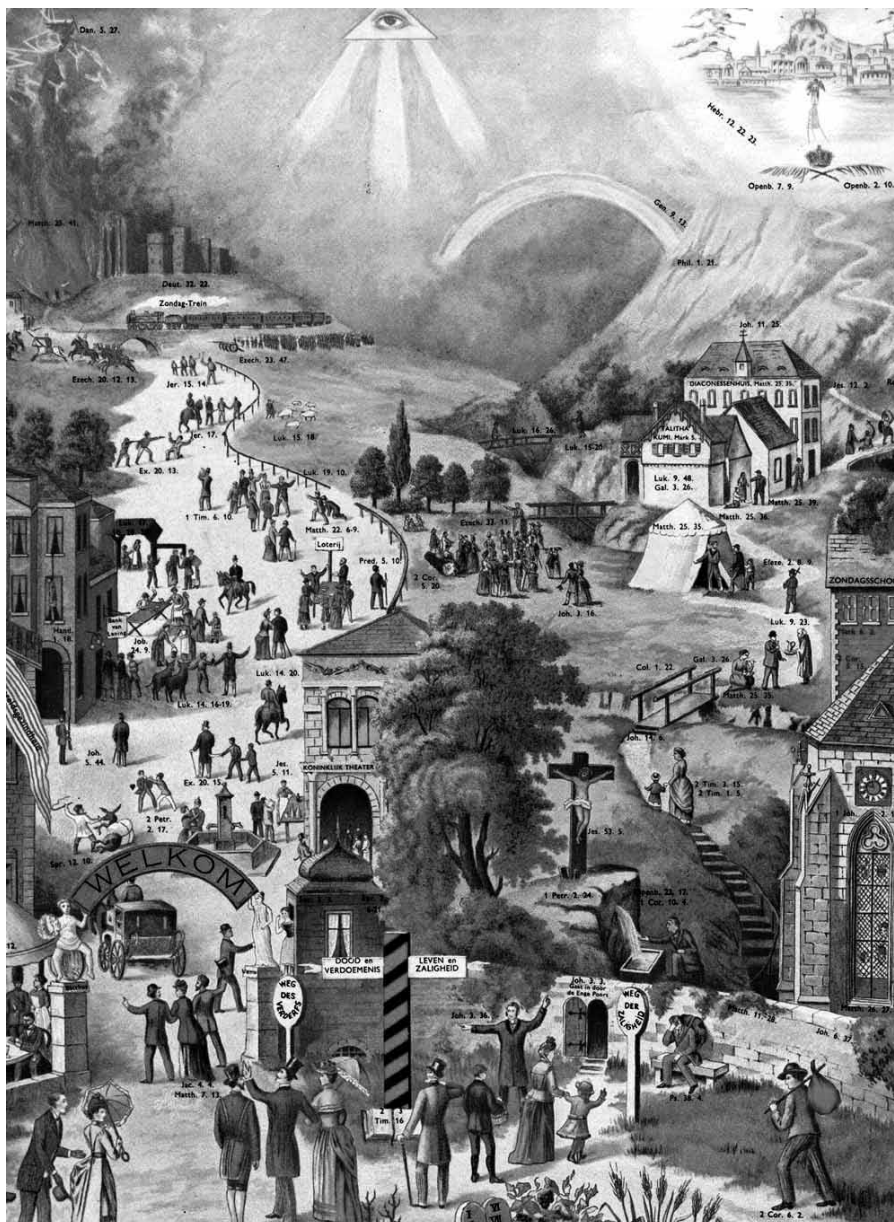
Vanouds heeft de kerk der eeuwen de boodschap gebracht dat er niet alleen een hemel is, maar ook een hel. De boodschap heeft geklonken, de eeuwen door, dat er twee wegen zijn, de smalle weg die tot het eeuwige leven leidt en de brede weg, die leidt tot de eeuwige dood. Daarvan heeft de kerkvader Augustinus gezegd: 'Gaet men echter, ondanks die ene zelfde betekenis van het woord 'eeuwig', zeggen: 'Het eeuwige leven zal zonder einde zijn, maar de eeuwige straf zal een einde hebben', dan is dat klinkklare onzin. Aangezien dus het eeuwige leven van de heiligen zonder einde zal zijn, zal voor hen, die de eeuwige straf ondergaan ook die straf ongetwijfeld geen einde hebben.' (Augustinus, "De stad Gods").

In de Middeleeuwen en in de tijd van de Reformatie heeft men het niet anders geleerd. 'Het was dan ook niet zomaar iets wat de apostel uitsprak toen hij zei dat de ongelovigen de straf van de eeuwige ondergang zullen lijden, ver van het aangezicht van de Heere en van de heerlijkheid van Zijn kracht; 2 Thess. 1:9.' (Calvijn, "Institutie", III, 25,12).

Het is dan ook van belang na te gaan hoe het Woord van God over de werkelijkheid van de hel spreekt. In een volgend artikel willen we daar verder bij stilstaan.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld

er zomaar een derde bij zitten. Het was schoenmaker Thomas Godwin, belast met de zorg over een baptistenkerkje in het naburige Pewsey.

Godwin had al veel over Philpot gehoord. Hij wilde hemzelf wel eens spreken, en nu Philpot in Allington verbleef, kon de schoenmaker zich niet langer bedwingen, wandelde naar Allington en betrad de woonkamer van Parry's boerderij.

Op de vraag van Parry wat hij kwam doen, vertelde Godwin dat hij Philpot wilde ontmoeten. Hij wilde hem wel eens spreken over de genade Gods. Kortaf vroeg Philpot hem: 'Hebt gij dan ook kennis aan de genade Gods?' Daarop mocht Godwin met veel ruimte spreken hoe de Heere naar hem had willen omzien en Zijn genade in hem had verheerlijkt. Het viel goed. Dat was taal naar Philpots hart.

In zijn levensbeschrijving zegt Godwin over die ontmoeting: 'Ik begon hem te vertellen wat mijn ziel kende van de genade Gods, die de zaligheid werkt. Toen keerde hij zich om, er

kwam een glimlach op zijn gelaat, met zo'n genegenheid tegenover mij. Onze harten zijn aan elkaar verbonden in toegenegenheid en in de Geest des Evangelies vanaf onze eerste ontmoeting tot op de huidige dag'.

Godwin kon niet lezen en schrijven en hij had daar veel last van. Vaak had hij al aan de Heere gevraagd om hem bekwaam te maken opdat hij Gods Woord zou kunnen lezen. In 1866 vertelde hij aan zijn vriend Philpot: 'Mijn ziel heeft de Drie-enige God gedankt, geloofd, geprezen en verhoogd voor Zijn Goddelijk onderwijs. Want Hijzelf leerde mij lezen en schrijven. Het is nu bijna zesentwintig jaar geleden dat de Heere mij hielp om een regeltje te schrijven, en gij mijn geliefde vriend, was de eerste aan wie ik enige regels probeerde te richten'.

Over dat leren lezen en schrijven, zei Godwin: 'Ik mocht geheel afhankelijk zijn van de onderwijzing des Heiligen Geestes, ook bij mijn pogingen om het lezen te leren. Het was mij dan als zat de Heere op de troon van Zijn gerecht-

Joseph Charles Philpot

tigheid en Hij gaf mij elk woord in de gedachten en gaf mij wijsheid hoe het te schrijven. Dan was ik ook niet meer bezorgd over het volgende woord'.

The Gospel Standard, het kerkblad van de Strict baptist-gemeenten, was Godwins lijfblad. Hij spelde de artikelen, vooral van zijn vriend Philpot, die eindredacteur was. Een enkele maal verschilde Godwin met zijn

Even maar...

Onderscheiden

Het valt steeds weer op dat de catechisanten het verschil tussen God en de Middelaar, tussen de Heere en de Heere Jezus, nogal eens niet goed onderscheiden. Hoe zou dat komen? Het is toch vast waar dat dit niet hetzelfde is. Godskennis, zelfkennis en Christus kennis zijn ons toch alle drie nodig. Of zoals ds. Hellenbroek het zo kernachtig uitdrukt: God te kennen in Zijn algenoegzaamheid, onszelf in onze vloekwaardigheid en Christus in Zijn dierbaarheid. Duidelijker kan het niet gezegd worden.

Deze onderscheiden kennis blijkt ook in het gebed. Best moeilijk om daar iets over te schrijven. Want wanneer je van jezelf ook niet bidden kunt gelijk het behoort, hoe zul je dan iets zeggen van het gebed van een ander? Toch mogen we elkaar tot een hand en een voet zijn, elkaar opscherpen. Want wanneer catechisanten niet onderscheiden tussen God en de Middelaar heeft dat misschien een reden, omdat wij dat ook niet dui-

delijk doen? Het is maar een vraag, ook aan mezelf.

In het gebed naderen we tot God, eigenlijk de Handhaver van de goddelijke deugden en rechten, de Vader van de Heere Jezus Christus. Als het goed is doen we dat in de naam van de Middelaar en door de bediening van de Geest. In het aanspreken zal dat dan toch wel onderscheiden blijven? Natuurlijk mogen we de Middelaar direct aanspreken. Stéfanus deed dat in zijn stervensure ook: 'Heere Jezus, ontvang mijne Geest'. En de Geest wordt door Ezechiël aangeroepen: 'Gij Geest, kom aan en blaas in deze gedoden, opdat ze levend worden'. Dat is dan zondermeer duidelijk in de directe aanspraak. Maar wanneer de Heere wordt aanbeden en je hoort ineens: 'Gij Die naar deze aarde gekomen zijt en Die Uw bloed gestort hebt...' Alsof de Vader naar de aarde gekomen is en geleden zou hebben. Dat is eigenlijk een gruwelijke dwaling. Natuurlijk wordt dat niet bedoeld en ook niet beseft. Maar daarom

is het toch goed erop te letten dat we geen misverstanden wekken door de vermenging van Vader en Zoon, van God en de Middelaar. Overdenkt u de gebeden maar van onze vaders. Dan kunt u merken wat we bedoelen. Zij onderscheiden dit trinitarisch zo helder. Zullen we vragen of we deze onderscheiden kennis van Vader, Zoon en Geest mogen doorleven. Opdat dit het fundament van ons leven en ons bidden mag zijn. 'Want dit is het eeuwige leven dat ze U kennen, de enige waarachtige God én Jezus Christus Die Gij gezonden hebt'. God en Jezus Christus, dat is echt niet hetzelfde! Dat is heel onderscheiden. Dan is er duidelijk plaats gemaakt voor deze Middelaar en dan is er iets van deze Middelaar aan onze zielen geopenbaard. Hem te kennen is toch het leven? Hem te missen de dood? Bidden in Zijn naam geeft gepaste vrijmoedigheid. Dat Zijn Geest ons toch leide en in ons wone...!

v.a.

vriend van mening, wat hij hem ook prompt per post liet weten. Vervolgens haastte hij zich ook te zeggen dat hij de grote Philpot zeker niet terecht wilde wijzen. Waarop Philpot hem terug schreef: 'Mijn lieve vriend, ik weet dat gij een oprecht man zijt en dat uw zeggen werd ingegeven door oprechte belangstelling en toegenegenheid. Ik zou wel een hoogmoedige ellendeling moeten zijn, nog erger dan ik al ben, wanneer ik geen raadgeving en onderwijs van mijn vrienden meer wilde aannemen'.

Vele brieven gingen over en weer. Als Philpot het moeilijk had, schreef hij brieven naar Godwin. Bij voorbeeld bij het overlijden van zijn jongste zuster, Mary Ann: 'Zij leed veel naar lichaam en geest, want zij geloofde steeds maar dat zij een verwerpene was. Dan was ze vervuld met veroordeling en vertwijfeling. Toch hebben we hoop dat haar arme ziel niet verloren is. Want in de nacht voordat zij stierf, sprak zij tot driemaal toe: Ik ga tot God hierboven'.

Of over zijn preken: 'O mijn vriend, wat is alle prediking en wat zijn alle gaven in de wereld, tenzij de kracht Gods het toepast aan de ziel? Wij hebben nodig dat we de machtige kracht Gods ervaren in onze ziel, en zonder deze is alles niets'.

En over zichzelf schreef Philpot hem eens: 'Ik ben zo zwart, ik kan alleen maar met moormannen omgaan. (...) Ik betuig u in alle ernst dat ik meer bevreesd ben voor mezelf, mijn lusten en hartstochten, mijn sterke en vleselijke verdorvenheden, dan voor iemand anders in de wereld. Ons eigen ik zal altijd onze grootste vijand blij-

ven. Al onze vijanden zouden zo slap als water zijn tegenover ons, indien wij in onszelf niet zulke snode ellendelingen waren'.

Uit een brief van Godwin aan Philpot (1842): 'Wat is Christus voor mij indien ik Hem niet aanneem? Hij is voor mijn ziel als een 'wortel uit droge aarde'. Hij wordt genoemd het Brood des levens, maar niemand wil Hem als zodanig achten dan alleen degenen die God ernaar heeft doen hongeren. Mijn ziel kan getuigen dat niets minder dan Christus, de Hoop der heerlijkheid, geopenbaard in mijn hart, mij zal voldoen. (...) Wat is al het gebabbel en geratel over de gerechtigheid van Christus? Dat doet mijn ziel geen goed, noch het lezen in de Bijbel dat het de goddelozen rechtvaardigt zonder de werken. Neen, het moet aan mij toegerekend worden en in de waarneming van mijn ziel, door de Heilige Geest, gewerkt worden. Niets zal mijn ziel voldoen dan een getuigenis uit Gods eigen mond dat Jezus het voor mijn ziel heeft uitgewerkt'.

Onder veel strijd en aanvechtungen werd Godwin in 1834 predikant. Hij diende drie Strict baptist-gemeenten, Pewsey, Woburn en Godmanchester. Toen Philpot in 1869 op zijn sterfbed lag, vertoefde hij in de geest nog een ogenblik onder zijn geestelijke vrienden. Hij noemde enkele namen, waaronder die van Joseph Parry en van Thomas Godwin. Hij verzocht zijn kinderen om deze vrienden een groet te doen toekomen.

Drie vrienden leidden Philpots begrafenis, onder wie de eenvoudige Thomas Godwin. Bij het graf sprak Godwin over de woorden: 'Door de genade

van God ben ik dat ik ben'. Over zijn overleden vriend zei Godwin: 'Hij is naar Jezus gegaan, Die hij liefhad. Al hetgeen hij heeft verricht was niet te danken aan zijn enige bekwaamheden, ofschoon deze groot waren. Ook niet aan zijn grote gaven, ofschoon deze schitterden. Het was alleen te danken aan Gods genade, die hem maakte tot wat hij was. Voor niets ging hij opzij. Nimmer deinsde hij terug. Nu heeft de God, Welke hij liefhad, hem na alle stormen en beproevingen veilig gebracht in het land der heerlijkheid'.

Thomas Godwin overleefde zijn vriend Philpot nog acht jaar. In 1877 was het ook voor hem tijd dat hij, op 74-jarige leeftijd, mocht ingaan in het Vaderhuis met de vele woningen.

Hij werd begraven op het kerkhof voor nonconformisten te Godmanchester. Op het graf sprak één van zijn vrienden onder meer: 'Gods Woord en het leven der genade lagen zo levendig in zijn hart, dat hij het wel vertellen moest. Hij was werkelijk al aan het preken, voordat hijzelf enige gedachten had dat de één of de ander het wel eens preken zou kunnen noemen. Ten aanzien van menselijke studie konden Cambridge en Oxford niet verschaffen wat hij verkregen had, want hij was van God geleerd. Ik spreek menselijk onderwijs niet tegen. Neen, maar ik maak graag onderscheid tussen het menselijke en het Goddelijke. Gods volk wordt van de Heere geleerd. En zo was onze broeder van God geleerd'.

(slot)

Lieren,

J. van 't Hul

De is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; daarom, bidt den Heere des

dat Hij in Zijn oogst uitstoote. Luk. 10 : 2.

WERKEN VOOR DE KERK

2

De kerkboderedactie

'Het redigeren van de kerkbode is een dankbaar werk. Maar je bent er nooit mee klaar. Want nog voordat de kopij voor het ene nummer de deur uit is, ben je al weer bezig met het volgende nummer'.

Met bijna veertig jaar redactionele ervaring weten diaken W. Nieuwenhuizen en zijn vrouw uit Bennekom waar ze het over hebben. 'Het is een

In het kerkelijke leven valt de nadruk doorgaans op de predikant en de kerkenraad. Naar buiten toe vormen zij veelal het gezicht van de kerkelijke gemeente. Er zijn ook anderen die belangrijk werk doen in het gemeente-zijn. In enkele afleveringen staan we daar nader bij stil. Deze week de tweede aflevering: de kerkboderedactie.

wezenlijk onderdeel van ons leven geworden'.

Het begin van de Wageningse kerkbode, in 1972, staat beiden nog helder voor de geest. 'Eerst hebben we het kerknieuws van Wageningen enkele maanden in de kerkbode van Veenendaal geplaatst. Omdat ds. Rietdijk wel zag dat we ons werk serieus namen, adviseerde hij ons al spoedig een eigen kerkbode uit te geven. Dat hebben we toen gedaan'.

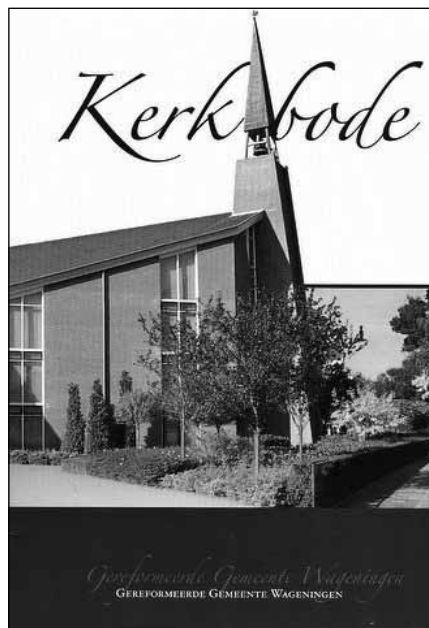
Aan het maken van een kerkbode is meer werk verbonden dan menig-een denkt. 'In het begin deden we alles handmatig: het uittypen van de tekst, het stencilen ervan en het sorteren, nieten, vouwen en etiketteren. Dat was een zaak van het hele gezin. Was de kerkbode eenmaal klaar, dan brachten we hem rond. Met de kinderen achterop de brommer doorkruisten we de hele gemeente'.

Inmiddels gaat het allemaal anders. 'In 1989 besloot de kerkenraad de kerkbode voortaan bij een professioneel bedrijf te laten drukken. Dat nam ons heel wat werk uit handen. Maar omdat de ontwikkelingen niet stil stonden, vooral niet na de intrede van de computer, kwam er weer ander werk voor in de plaats. Qua uitstraling kun je er nu echt iets moois van maken. Daarnaast wil je ook met je tijd mee. Een kerkbode mag geen oubollig blaadje voor een paar oude mensen worden. Om die reden hebben we twee jaar geleden ook voor een full-colour omslag gekozen'.

De kerkbode wordt nog steeds vanuit huize Nieuwenhuizen geredigeerd. Samen zijn ze daar zo'n dertig uur per maand mee bezig. Terwijl Nieuwenhuizen vooral een aantal administratieve taken voor zijn rekening neemt en de kerkbode grondig corrigeert, verzorgt zijn vrouw de complete opmaak. 'Zodra de kopij binnen is, orden ik alles en probeer er een zo leesbaar mogelijk geheel van te maken. Dat is iedere maand weer een uitdaging. Maar ik geniet er ook enorm van. Pas als alles naar m'n zin is, stuur ik de kerkbode in PDF-formaat door naar de drukker. Die kan hem dan zo gaan drukken, sealen en verzenden'. Bij het maken van de kerkbode wordt nadrukkelijk gekeken naar het kerkelijk jaar en naar zaken die op dat moment in de gemeente spelen. 'We proberen altijd een passende meditatie te plaatsen en een gedicht dat aansluit bij de tijd van het jaar. En wordt bijvoorbeeld het Heilig Avondmaal bediend, dan plaatsen we nog wel

eens een stukje uit "De Godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens. Gelukkig geeft de kerkenraad ons daarin een grote mate van vrijheid'.

Bij het doorbladeren van verschillende nummers komt het doel van de kerkbode - op de gemeente gericht, informatief en samenbindend - duidelijk tot uiting. Na de gebruikelijke meditatie volgt de rubriek "Vanuit de gemeente", waarin de kerkenraad stil staat bij droeve en blijde gebeurtenissen in verschillende gezinnen en families. Een vaste rubriek vormen de kerkdiensten voor de komende weken en de predikbeurten voor de komende maanden. 'Nu we vacant zijn en de tweede dienst op wisselende tijden wordt gehouden, kregen we van degenen die in de verzorgende beroepen werkzaam zijn het verzoek de kerkdiensten vroegtijdig aan te kondigen. Dan kunnen zij er op hun werk rekening mee houden. Uiteraard hebben we aan dat verzoek voldaan'.

Omslag kerkbode Wageningen.

Andere rubrieken die maandelijks terugkeren zijn onder meer de opbrengst van de collecten, het ledenverloop, de verjaardagen van zeventig-plussers en een terugblik op het gelezen en gesproken Woord. De verenigingen krijgen eveneens de nodige aandacht.

Wat opvalt is dat de kerkbode geen advertenties bevat. Nieuwenhuizen: 'Dat is een bewuste keuze geweest. Het gaat om een kerkbode en we willen niet geconfronteerd worden met allerlei advertenties die niets met het kerkelijke leven te maken heb-

ben. Hoewel we ons realiseren dat we daarmee wat inkomsten mislopen, hebben we er nog geen minuut spijt van gehad. Om de onkosten te bestrijden wordt er nu twee keer per jaar een extra collecte gehouden'.

Behalve advertenties worden er ook geen aankondigingen van allerlei regionale bijeenkomsten en activiteiten opgenomen. 'Regionale zangavonden, fietstochten voor het goede doel en dergelijke nemen we niet op. Daar zijn andere kanalen voor. Een uitzondering vormen mededelingen van deputaatschappen en aankondigingen van bijvoorbeeld de Nederlandse Patiënten Vereniging. Maar daar blijft het ook bij'.

De kerkbode verschijnt één keer per maand. Het aantal pagina's varieert van 32 tot 40. In de beginjaren waren dat er maar 12. Behalve dat de kerkbode bij de eigen leden wordt bezorgd, valt hij ook elders bij een aantal mensen op de deurmat. Soms zijn dat oud-gemeenteleden, soms collega-redacteurs of predikanten. Verder wordt er een digitale versie verzonden naar een aantal studenten van de Landbouw Universiteit en de Christelijke Hogeschool Ede. Momenteel betreft dat zo'n vijftig personen. Daarnaast wordt de kerkbode, zij het in versleutelde vorm, verzonden naar een gezin in China dat tot de kerkelijke gemeente behoort.

Opmerkelijk is ook dat de kerkbode voor een aantal slechtzienden in de gemeente in grote letter en op groot formaat wordt afgedrukt. 'Dat wordt heel erg door deze mensen gewaardeerd'.

Hoewel Nieuwenhuizen en zijn vrouw aan het werk voor de kerkbode verknocht zijn, realiseren ze zich dat er eens een eind aan komt. 'We hopen dat de Heere ons nog een poosje de krachten geeft om dit mooie werk te mogen doen, maar beseffen dat het eindig is. We zijn beiden half de zeventig en dan weet je dat je het een keer uit handen moet geven. Om problemen in de toekomst te voorkomen hebben we inmiddels een protocol opgesteld met daarin allerlei praktische zaken betreffende de kerkbode. Mocht er onverwachts iets met ons gebeuren, dan kunnen onze opvolgers aan de hand daarvan direct aan de slag. Dan hoeft de gemeente tenminste geen maand zonder kerkbode te zitten'.

Krabbendijke,

J.P. Sinke

Vijftig jaar zending

‘En ziet, Ik ben met ulieden...’

Sinds de eerste zendingswerkers in 1962 vertrokken, zijn er vele gevolgd. Dan denken we ook aan degenen die in al die voorbije jaren in Nederland werk voor de zending hebben verricht; op het zendingsbureau, bij de plaatselijke en regionale zendingscommissies, maar ook als collectant of bezorger van Paulus.

Sommige van hen die eens in zendingsdienst uitgingen, zijn nu niet meer in leven. Het is goed om er nu bij stil te staan. Ook onder de werkers aan het thuisfront zijn lege plaatsen gevallen. De Heere zij de achtergebleven familiebetrekkings nabij. Het was de Heere Die ons in het betrachten van de zendingsopdracht de achterliggende vijftig jaar veel zegeningen schonk. Hij betoonde Zijn trouw. Soms mocht ook kennelijk iets worden ervaren van Zijn Goddelijke leiding, of van Zijn genadewerk in zondaarsharten. Dan bleek iets van Zijn kerkvergaderend werk. Tegenover de goedheid van de Heere is al het onze nietig en met zonde bekleet. Als we zien op de grootsheid van de opdracht en het geringe van onze kracht, past ons bescheidenheid. Wij zijn een kleine zending. Bovendien was het werk dat wij deden vol tekort. Was het ons altijd werkelijk om Zijn eer te doen? Bij dit herdenken past ons verootmoediging voor Gods aangezicht.

In het zendingswerk waren er kleine en grote beproevingen. Het Woord stuit af op harde harten. Onze beste bedoelingen kunnen niet bewerkstelligen dat ook maar één mens zich bekeert. Zo worstelt de zendeling menigmaal met zijn werk, zijn onvermogen en tekort.

Intussen is het voor de kerk in Nederland niet eenvoudiger geworden. Vele kerkgebouwen werden gesloten. Gods Naam en zaak hebben schade geleden en steeds weer zien we hoe in onze samenleving de waarheid struikelt op de straten. We kunnen ons wel beroemen op onze uiterlijke verworvenheden, maar ze blijken vergankelijk. Voor ons volksdeel vallen veel zekerheden weg. Of we het willen of niet: Nederland wordt zendingsland. Zo herdenken wij vijftig jaar zending te midden van een intense geestelijke strijd. Indringend komt de vraag op ons af: aan welke zijde strijden wij? Van nature strijden wij zelfs tegen de Heere. Dan verwachten wij het van onszelf en staan we anderen in de weg. Alleen hartvernieuwende genade doet een mens buigen voor God. En genade maakt gunnend. Dan wordt het ons uitzien en gebed dat ook onze naasten voor de Heere en Zijn dienst worden ingewonnen.

Stervend tarwegraan

En al die jaren is Gods Woord als een zaad gestrooid; in Nederland en tot

ver over onze landsgrenzen. Hoe het met dat gestrooide zaad zal gaan, zegt de Heere Jezus: ‘Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort’. (Joh. 12:24)

Zaad dat de landman zaait, zal niet eerder ontkiemen dan dat zich een zeker ontbindingsproces heeft voltrokken. En zo wordt het zaad van Gods Woord gezaaid. In die gang betreft de Heere Zijn kerk. Hij doet uiterlijk en innerlijk ervaren dat er uit ons geen vrucht is in der eeuwigheid. Hij leert zendingen, ambtsdragers en gemeenteleden in de praktijk van het leven de dood schrijven op alles wat geen God en geen Christus is. Hoe smartelijk om het in te leven, maar ook hoe heilzaam. Wij moeten worden afgebracht van alle vroomheid en ijver die voor God niet kan bestaan.

De ogen moeten geopend worden voor Christus. Hij is het stervende Tarwegraan. Dieper dan onze diepste diepten is Christus gedaald. Hij liefde Zich dood aan het kruis voor Zijn ganse uitverkoren gemeente. Hij heeft de schuld van doemwaardige zondaren op Zich genomen en tot de laatste penning betaald. Wat krijgt Hij een waarde voor één die verloren ligt in zonde en schuld.

Een levende Belover

En Hij kon van de dood niet gehouden worden. Jezus leeft! En als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien. Uit alle geslachten en talen trekt Hij verloren zondaren uit de dood naar het leven. Dorst naar God, honger naar de gerechtigheid en vrede door de Heilige Geest; het zijn gaven die Hij schenken wil. O, wat een rijkdom van genade ligt er in deze Zaligmaker. Laten de zaaiers het Woord dan zaaien; de HEERE staat in voor vrucht.

En zo gaat het naar de voltooiing. Spoedig komt de dag dat kaf en onkruid worden verbrand, maar de vrucht zal ruisen als de Libanon. Dan ontvangt de drie-enige God eeuwig de eer. Zending zal er dan niet meer zijn. Geliefde zendingsvrienden, waar is dan ónze plaats?

Zolang deze dag nog op zich wachten laat, plaatst de grote Zending Zijn kerk in de strijd. En Hij bemoedigt haar: ‘En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen’.

Zoetermeer,

ds. G.W.S. Mulder

“...maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.”

BOEKENNIEUWS

**“Schepen in de nacht - Verrassende ontmoetingen in verre oorden”,
G. Roos;
uitg. De Banier, Apeldoorn;
ISBN 97890 336 09015;
204 blz.; € 15,90.**

Wanneer je werkzaam was (of nog bent) in dienst van zending en evangelisatie, in ontwikkelings- en/of hulpverleningswerk, in een journalistieke functie, of ook wel wanneer je voor je werk of anderszins verre reizen maakt naar vreemde landen, heb je soms zeer verrassende ontmoetingen. Ontmoetingen met mensen die in de wereld, of in de omgeving waar zij wonen en werken bekend zijn, of met totaal ónbekende mensen; met breed ontwikkelden of met heel eenvoudigen. In ieder geval: ontmoetingen met mensen in andere culturen, en met andere, voor jezelf althans soms, vreemde gewoonten.

We vinden dit terug in deze bundel van de hand van G. Roos, die in het kader van zijn werk als journalist bij het Reformatorisch Dagblad en als coördinator van de Stichting Draagt Elkanders Lasten, gedurende vele jaren veel van bovengenoemde ontmoetingen had. In dit boek vertelt hij daarover.

Deze bundel bevat niet minder dan 54 verrassende ontmoetingen die, zoals de schrijver in zijn voorwoord zegt, enerzijds van voorbijgaande aard waren, maar die anderzijds niet nalieten zóveel indruk te maken dat zij een ‘plaatsje’ in dit boek kregen.

Het is duidelijk dat een verzameling als deze een sterk persoonlijk karakter draagt. De schrijver heeft de beschreven personen zelf ontmoet, en heeft, om zo te zeggen, wat ‘verder’ kunnen kijken dan wij die, soms jaren ná de ontmoeting, het verslag lezen.

Daar zijn ontmoetingen bij die duidelijk maken dat we in een door de zonde gebroken wereld leven, en dat heel veel mensen dagelijks, wereldwijd, in allerlei situaties, de ingrijpende gevolgen van deze gebrokenheid door de zonde, ondervinden.

De mensen over wie het in dit boek gaat, zijn lang niet allemaal christen, en als ze

christen zijn niet altijd met een, voor ons bekende(?) gereformeerde belijdenis. Het wordt ook duidelijk dat geloofsbeleving voor een deel te maken heeft met de omgeving en met de cultuur waarin je leeft en opgegroeid bent.

Er worden ontmoetingen beschreven met Joden die beslist afwijzend tegenover het christendom staan, en ook met aanhangers van bijvoorbeeld de islam. Maar verschillende verslagen van ont-

moetingen bevatten ook aangrijpende getuigenissen van de genade van de HEERE en de kracht van het geloof in zeer moeilijke omstandigheden. Daarin mag worden gezien dat het werk des Heeren echt wereldwijd is, en dat Hij Zijn gemeente bijeenvergadert uit alle geslachten, volken en talen. Maar ook dat van die gemeente geldt: ‘niet vele wijzen naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen’.

Vooraf degenen die werkzaam zijn of waren in zendings- of ontwikkelingswerk, zullen herkenning vinden in deze bundeling van ontmoetingen met mensen uit andere culturen. Juist voor hen aanbevolen. Het is eigenlijk altijd wel goed om iets verder te kijken dan waar je gewoonlijk aan toekomt.

Moerkapelle,

ds. J. Driessen

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Krabbendijke:
ds. C. Sonneveld te Lethbridge (Canada).

BEROEPEN

Te Goudswaard en Wageningen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Te Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;
Te Sint Annaland:
ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;
Te Stolwijk:
ds. G. Hoogerland te Kruiningen;
Te Veenendaal:
ds. B. Labee te Tricht-Geldermalsen;
Te Westkapelle:
ds. G.M. de Leeuw te Ridderkerk.

BEDANKT

Voor Aalst: ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Kampen: ds. A.T. Vergunst te Carterton (Nieuw-Zeeland);
Voor Nieuwdorp:
ds. J. Schipper te Dirksland;
Voor Oosterland:
ds. G.M. de Leeuw te Ridderkerk;
Voor Ouddorp:
ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland;
Voor Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;
Voor Tholen: ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum.

■ AANGEPASTE KERKDIENTEN Leerdam

Op **zaterdag 31 maart** zal er een aangepaste kerkdienst gehouden worden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Leerdam, Pr. Mauritsstraat 22. Student J. van Laar hoopt in deze dienst te spreken n.a.v. Lukas 5:17 t/m 26. Aanvang: 15.00 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

Urk

Op **zaterdag 24 maart** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Urk een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan: ds. J. van Belzen. Ds. hoopt te spreken over: Simon van Cyrene onder Jezus' kruis, n.a.v. Mattheüs 27:32. De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is van harte welkom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2011

Pag. 182, **gemeente ENTER**.
Scriba is nu: A.H. Verschoor,
Enterveenweg 2, 7468 PA Enter,
tel. 0547-38 44 37,
e-mail: hverschoor@solcon.nl

BERICHTEN

■ VOORJAARVERGADERING AVGG TE GOUDA

Op zaterdag 7 april organiseert de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) haar voorjaarsvergadering in aula Alpha van de Driestar, Ronsseplein 1 te Gouda.

Dhr. J. Tack van het Samenwerkingsverband Interlandelijk Geadopteerden zal een lezing houden over: 'Een onbekende geschiedenis'. Zowel leden als belangstellenden zijn hartelijk welkom!

Voor vragen: de secretaris van de vereniging, dhr. J.J. de Graaf, tel. 078-673 5109 (liefst na 19.00 uur), e-mail: info@avgg.nl.

■ ZANGAVONDEN

Apeldoorn

Zangavond op **vrijdag 30 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Apeldoorn, m.m.v. het kinderkoor met Hart en Stem, het gemengd koor Adoraim en het mannenkoor Jubilate Deo uit Apeldoorn, orgel Arie Kortleven.

Appelwoord: door ouderling F. van Toor. Collecte t.b.v. verbouw kerk.

Dordrecht

Koor- en samenzangavond, te organiseren door de Ring Midden van de Bond van Zangverenigingen, op **zaterdag 31 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Julianakerk van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. M.m.v. jeugdkoor "Samuël" uit Poederloijen, de gemengde koren "Cantate Deo" uit H.I. Ambacht, "Psalmzingt den Heere" uit Waarder en "Zingt des Hoogsten lof" uit Meerkerk.

Appelwoord namens Dovenzorg, voor welke stichting een collecte zal worden gehouden.

Krimpen aan den IJssel

Paasangavond op **zaterdag 31 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Sebakerk te Krimpen aan den IJssel, Kon. Wilhelminaplein 1, m.m.v. het Chr. Urker Visserskoor Crescendo, organist Pieter Heykoop. Opening en sluiting: ds. P.Mulder.

Appelwoord door dhr. J.Haeser, namens Spaanse Evangelische Zending, voor welke stichting een collecte zal worden gehouden.

Leiderdorp

Zang- en muziekavond, staande in het teken van de lijdensstijd, op **vrijdag 30 maart**, aanvang: 20.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Leiderdorp. Hoofdstraat 73, m.m.v. gemengd koor preludium, instrumentaal ensemble intermezzo en diverse solisten. Tekstlezingen en meditatie door ouderling P.C. Oele.

Middelharnis

Zangavond op **zaterdag 31 maart**, aanvang: 19.30 uur, een zangavond in de Sionkerk van de Geref. Gemeente te Middelharnis, Landbouwweg 2, m.m.v. het Thoolds mannenkoor Rehoboth en het Dirkslands mannenkoor. Opening en meditatie door: ds. S. Maljaars. Collecte t.b.v. het bouwfonds.

Tholen

Paasangavond op **zaterdag 31 maart**, aanvang: 19.00 uur, in de Rehobothkerk te Tholen, m.m.v. het Sebanjakoor uit Capelle a/d IJssel en het koor Jubelsange uit Tholen, orgel: Erik Quist.

Collecte voor nieuwe rolstoelbus voor woonlocatie De Klimroos in Tholen.

■ VERKOPINGEN

Middelburg

Verkoping op **zaterdag 31 maart** van 10.00-14.00 uur, t.b.v. "Bouwstenen" voor de verbouwing van de Zuiderkerk van de Geref. Gemeente in Middelburg-Zuid.

Locatie: Zuiderkerk.

Rijssen

Verkoping, te organiseren door de vrouwenvereniging van de Geref. Gemeente te Rijssen-Noord, op zaterdag 31 maart van 10.00-14.00 uur. Locatie Noorderkerk, Molenstalweg 19. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatie.

Sprang-Capelle

Verkoping op **woensdag 4 april**, van 19.00-22.00 uur, door de vrouwen- en meisjesvereniging "Monica" te Sprang-Capelle. Locatie: Cultureel Centrum "Zidewinde", Julianalaan 1, aldaar. De opbrengst is t.b.v. de zending en vakantie-weeken gehandicapten.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 25 MAART 2012

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 9.30 uur ds. M.J. van Gelder; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 18.00 uur ds. P. Mulder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. A. Schreuder; Arnhem 15.00 uur stud. C. van Ruitenburger; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. P. Melis; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Brakel 10.00 en 18.30 uur stud. J. van Laar; Capelle a/d

IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. W. Harinck; Delft 19.00 uur ds. L. Blok; Den Helder 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Deventer 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. K. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Drachten 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. J. van Belzen; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; Enkhuizen 9.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. J. Karels en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Goudswaard 15.00 uur ds. G. Pater; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. L. Blok en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30

uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. E. Bakker; Hilversum 16.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoogeveen 15.30 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 10.00 en 16.00 uur stud. S.W. Janse; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 15.00 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Kamperland 14.00 uur ds. E. Hakvoort; Kapelle-Biezeling 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. A.T. Huijser; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. B.J. van Boven; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lelystad 9.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur stud. A.T. Huijser; Marknesse 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. M. Mondria; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwdorp 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. L. Terlouw; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 9.30 en 19.00 uur (dovendienst) ds. M. Karens; Opperdoes 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Poederrijen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Vermeij; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Rilland-Bath 14.00 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. H. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. L. Blok; Sint Philipsland 14.30 uur ds. F. Mulder; Sliedrecht 19.00 uur ds. M. Joosse; Spijkenisse 18.00 uur stud. S.W. Janse; Stolwijk 19.00 uur ds. W. Silfhout; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde-De Vecht (weer in eigen kerkgebouw, Avernoordseweg 32) 9.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder;

Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. C.A. van Dieren; Veenendaal 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur (openb.bel) ds. M. Golverdingen; Wageningen 10.00 en 18.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Westkapelle 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Westzaan 18.30 uur ds. J. Driessen; Woerden 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 27 MAART 2012

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Borssele 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Herkingen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 19.30 uur ds. A. Schot; Poederrijen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 28 MAART 2012

Aalburg 19.30 uur ds. W. Silfhout; Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Beekbergen 19.30 uur ds. A. Vermeij; Brakel 19.30 uur stud. A.T. Huijser; Breda 14.30 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge (biddag); Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J.J. van Ekeveld; Delft 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Gorinchem 19.30 uur ds. P. Blok; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.45 uur ds. M. Karens; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hoofddorp 19.45 uur ds. J. van Belzen; Kamperland 19.30 uur stud. S.W. Janse; Kruijningen 19.30 uur (voor de zending) ds. D. de Wit; Leerdam 19.30 uur ds. G. van Manen; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 19.30 uur ds. G. Beens; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Opheusden 19.30 uur ds. A. Schreuder; Opperdoes 15.00 en 19.30

uur ds. G. Heijkamp (biddag); Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. Schipper; Soest 19.30 uur ds. E. Bakker; Spijkenisse 19.45 uur ds. D.W. Tuinier; Veenendaal 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Vlaardingen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwolle 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ DONDERDAG 29 MAART 2012

Apeldoorn 19.30 uur ds. S. Maljaars; Bodegraven 19.30 uur ds. W. Visscher; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.15 uur (huw.bev.) ds. W. Silfhout; Kortgene 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Krabbendijke 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Marknesse 19.30 uur ds. C. Hogchem; Naaldwijk 19.45 uur ds. D.W. Tuinier; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. M. Mondria; Oosterland 19.30 uur ds. G. Pater; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J. van Belzen; Tricht-Geldermalsen 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Veenendaal 14.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Wageningen 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

■ VRIJDAG 30 MAART 2012

Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Nieuwerkerk 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.J. Gunst; Terneuzen 13.45 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser; Yerseke 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 25 MAART 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

THEOLOGIEPORTAAL.NL
Levensbeschrijving van Thomas Godwin
Geb. 124 blz. € 13,50
T (0594) 643202 info@prolectori.nl

Te huur op Camp. de Hofstee
te Nunspeet, onze 4-5 pers. chalet.
v.a.g.v. Nog vrij v.a. wk 27 t/m 29 en
wk 31 en 32. Tel. 038-4204120

Kom ook naar **DE BETUWE!!**
Rust, ruimte en gezelligheid op
DE VIJVERHOF - OMMEREN
Kindvr., div. act. HURCAR. 4 pers
VAK.WON. max 10 pers.
Zaalverhuur voor familie- en zakel.
bijeenkomsten. Tevens pabo-ers en
o.a.ers gevraagd voor recreatie
www.vijverhof-ommeren.nl
0344 601973

Rhenen heeft veel...
Ref. kerken en ref. school. VLC
dichtbij. Bossen, rivier en gezellig
centrum. En er is een
ruime hoekwoning te koop
in geliefde woonwijk
Grote kamer, 5 sl.k., garage, enz.
Adres: Anemoonstraat 1
Kijk op Funda of bel 0317-612061

Krijgt u PGB voor uw kind,
maar kunt u niet de juiste
(ondersteunende/activerende)
begeleiding vinden?
**KikkerKreatief: het adres voor
(huiswerk)begeleiding, (dag)
opvang, beeldende therapie,
workshops etc.**
Neem contact op voor meer
informatie! Regio Gouda.
06-21447364 of
j.verdouw3@kpnplanet.nl

Ontdek **De NIEUWE Verrassing**
op Texel. Zoek en boek via
www.deverrassing.nl of
bel 0222 31 89 06. Introductie-
prijzen 2012 **vanaf 75 euro!**

STROE, te huur 8-10 pers.
vakantiewoning in het
buitengebied van Stroe.
Heerlijk uitrusten en genieten
van de rustige omgeving.
Meer info. bel 0342-440505

**Vertrouwde zorg
met een heldere identiteit.**

Kies voor kleinschalige,
reformatorische, zorgverlening.
Voor lichamelijke beperkingen is
dan Zorghuys Dannenborgh in
Lunteren de aangewezen plaats.
Zoekt u begeleiding en zorg voor
uw dementerende vader en/of
moeder dan kunt u bij Zorghuys
Vellerveste in Barneveld terecht.
Wij hebben (nog) plaats, dus
informeer naar de mogelijkheden.

www.dannenborgh.nl of
www.vellerveste.nl
Fam. Top, 06-43559161
of 0318 -484791

**OMMEN - HARDENBERG
AMELAND - TERSCHELLING
BAKKEVEEN (fri)**
chalets/stacars voorj. va. € 125 p.w.
hoofdseizoen nog mogelijkheden
zie www.vdsluisvakanties.nl
of bel 0512-515096

T.h. **Aagtekerke**, ruime vrijst. vak.
won. (max. 8 p.) Slaapk. en sanitair
op b.g. Grote tuin met uniek uitzicht
over Walcheren. Ook voor- en
naseizoen en midw. 55+ korting.
0118-582953/06-51606215

In de prachtige omgeving van
RHENEN, grote vrijstaande woning
te huur. Ook voor weekend of mid-
week, volop wandel- en fietsmoge-
lijkheden. max 8/9 pers.
Tel. 0317-619173

Friesland te huur
6 pers. landelijk gelegen vakantie-
woning op rustig park
op 1 km afstand van Tjeukemeer.
Prijns hoogseizoen € 550,-
incl. schoonmaak en opgemaakte
bedden. Tel. 0527-685153
www.tweedewoningbrouwer.tk

Handen van de kerk wereldwijd

MEDISCHE ZORG

Dominicaanse Republiek

Nigeria

Papoea

Help mee!

- Organiseer een actie • Geef een gift
- Nodig ons uit voor een presentatie

SPONSOR WORDEN?
Bel ons!

Bijzondere Noden

HANDEN VAN DE KERK

GIRO 307447

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

 VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

Orgelcentrum HET BINNENVELD
In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS
DOMUS
UNICO
VIVACE
CONTENT

Onze showroom is geopend op afspraak.
Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

 Heijkop Houtsnijwerk
Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

BJ Janssen Begravenisverzorging

Begravenisverzorging op de Bevelanden en Tholen

Havikskruid 10, Kapelle
0113-33 09 36

Binnenkamer 11, Tholen
0166-60 73 19

www.begravenisverzorging-janssen.nl

Ambtskleding
Koorkleding
Rouwkleding
Maatkostuums

Klamar's
FASHION

Klaas Leendert en Marian Blok
's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.
Advies aan huis mogelijk!

Tom van Hell Fotografie
Bruidsreportages vanaf € 750 incl. album
Familiefotografie ☎ 033 2774445
Bedrijfsfotografie ☎ 06 27122967
www.tomvanhell.nl

Begravenisverzorging Van der Vliet
Voor een stijlvolle begravenis.

in Elspeet en omstreken
G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830 of 06-12934519
b.g.g. 06-53432144
Dag en nacht voor u bereikbaar.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Uitgeverij Om Sions Wil **Nieuw verschenen voorjaar 2012**

	€ 12, ⁹⁵	IK BEN Ds. D.W. Tuinier De schrijver gaat in op de "Ik ben" teksten uit het Johannes evangelie. Eenvoudig en duidelijk voor jongeren en ouderen waarbij de heenwijzing naar Christus niet gemist wordt.		€ 9, ¹⁰	Zeven woorden 2 - Genademiddelen Ds. W. Visscher De serie Handvat omvat helder geschreven boekjes met uitleg van Bijbelse begrippen. Speciaal voor jongeren. Deel 1 God/Bijbel/Schepping/Zonde/Genade/ect. deel 2 / o.a. Doop/H.Avonddmaal /Vasten
	€ 14, ²⁵	OPGEBRAND IN DIENST VAN ZIJN ZENDER L..J. van Valen Dit boek geeft een zeer goede indruk van het veelbewogen leven van J. Macdonald zendingsprediker uit Schotland.		€ 6, ⁹⁰	EEN SCHAAP OVER ZIJN HERDER Dhr D. Rosbergen Korte meditatie over Psalm 23 waarin David vertelt over zijn enige goede Herder.
	€ 9, ⁹⁵	DIE LIEFLIJK ZIJN EN HARTEN TREFFEN Dhr. B.S. van Groningen Korte Bijbelstudies bij de Psalmen 1,8,23,45,56,73,98,116,130,137,150. Tevens is er een korte studie over de aard en het ontstaan van de Psalmen aan toegevoegd. Elk hoofdstuk is voorzien van vragen.		€ 32, ⁵⁰	HEILIGMAKING J.C. Ryle J.C. Ryle geeft over dit actuele thema heel grondig en bijbels onderwijs. Dit standaardwerk is nog nooit in zijn geheel op de Nederlandse markt verschenen. Toegankelijk voor jongeren en ouderen. 544 pag.

Zie voor meer boeken www.omsionswil.nl of ga naar uw lokale christelijke boekhandel. E-mail : pater@omsionswil.nl / tel. 0182-532158

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenissen*
Begrafenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

NORWICH (Ontario) Canada.

Te huur voor uw vakantie.

Onze woning, voor 2/6 personen.
Dichtbij kerk. Voor meer informatie
joanne.otten123@gmail.com
of tel. 0548-513725

0182-35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

In alle rust, betrokken, zorgzaam...

Want iedere begravenis is een persoonlijk afscheid!
www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

SCHOTLAND

Mooi vakantiehuis - 8 pers. + baby
Tel: 0044 1525 874429
Website: www.ansealladh.com

Welkom in 2012

Vakantie in eigen sfeer.
Op Goeree en Overflakkee
Kerk, rust, ruimte, zand en zee.
Verw.luxe sanitair. Rolst. geschikt.
Kruidenpluktuin voor U als gast.
0187-669317 Grevelande.nl
fam. Lies en Beijke v.d. Velde

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
orgels**

NIEUWERKER A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Scenic Rental BC - Auto's te huur in
Chilliwack BC, Canada. Concurrente
tarieven en betrouwbare service.

Voor meer informatie:
bel 1-604-799-7607 (alleen op
zaterdag) of email naar
ScenicRentalBC@gmail.com.

T.h. vak.won.in prachtig **ZEELAND**,
8 pers. Tel: 0113-302209
www.boerderijvakantiezeeland.nl

Scherp geprijsd € 775.000 k.k.

Elspeet, Vierhousterweg 80 en 80-a

Op een sublieme woonlocatie met uitzicht tot
aan de bosrand, 2 zelfstandige woningen
(aaneengebouwd) met elk een eigen oprit en
ruime bijgebouwen.
Bijzonder geschikt om samen met uw ouder(s)
c.q. kind(eren) met behoud van privacy naast
elkaar te kunnen wonen.

Op loopafstand van diverse kerken. Slechts 3
minuten van bos, heide en dorp. Mogelijkheid
voor kantoor/praktijk aan huis.
Perceelgrootte 14.195 m2. Eventueel met
minder grond te koop.

Deelnemer open huizedag D.V.
31 maart 2012 van 11:00-15:00 uur
Telefoon 06-23648345

Solidamentum

Barneveld | Ede-Wageningen | Gouda | Schone | Zwolle

Studeer je, of ben je van plan te gaan studeren?

Solidamentum biedt jou bezinning en
vriendschap. Dit jaar worden D.V. onze open
avonden gehouden te:

Ede-Wageningen op dinsdag 27 maart
Rhenen op vrijdag 13 april
Zwolle op donderdag 12 april
Of kom eens kijken op de kringen **Gouda** of
Barneveld

Meer info? Kijk op www.solidamentum.nl

Tot ziens op de open avond!

Solidamentum
- Verdieping in eigen fundament
- Vrienden met dezelfde achtergrond
- Bezinning over herkenbare en actuele thema's
- Verwerven van sociale contacten en vaardigheden

**IK WIL OP MEZELF WONEN
EN ZELF DE TOUWTJES IN
HANDEN HEBBEN**

...MAAR DAARVOOR MOET IK ZELFSTANDIG
WONEN EERST IN DE VINGERS KRIJGEN.

Als je op jezelf woont, komen er veel dingen op je af. Het
huishouden, rekeningen die betaald moeten worden, sociale
contacten en noem maar op.

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

**ELEOS BESCHERMD WONEN:
OP JEZELF MAAR NIET ALLEEN**

Meer informatie op www.eleos.nl of bel 088-892 02 50. Eleos biedt wonen met een herkenbaar
christelijke signatuur voor mensen met een psychisch probleem. Woonvormen zijn in Assen, Ede, Ermelo,
Gouda, H.I. Ambacht, Kapelle, Kampen, Katwijk, Kesteren, Kollumerzwaag, Middelburg en Ouddorp.

ELEOS BIJDT OOK BEGELEIDING AAN HUIS, DAGACTIVITEITEN EN WERKERVARINGSPROJECTEN.

**Orgelcentrum
ANDANTE**

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions
*In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavár)*

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl
Oranjestraat 6, Rijssen T. 0548 - 51 58 66

Ruim 4 pers. **vakantiehuis te huur in Stroe**, rustige omgeving vlakbij heide en bos. Mooie wandel- en fietsroutes, veel privacy, evt. fietsen te huur. Vanaf 50,-/n, hoogseizoen 350,-/wk. Voor inl. bel 06-21420647 of mail molshoop@solcon.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper 010-458 31 12 Capelle a/d IJssel	J. Kooijman 0182-58 39 32 Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

BURGT*URS

Margrietstraat 30 • 4401 EZ Yerseke
Tel. 0113 - 57 36 81 • Mob. 06 - 222 96 733
E-mail: info@burgtours.nl • Website: www.burgtours.nl

Vraag de reisgids 2012 aan!

10-dgs busexcursiereis
**Saas Grund
Wallis - Zwitserland**
D.V. donderdag 12 t/m zaterdag 21 juli,
o.l.v. Maarten Treurniet

Een vakantiebestemming om tot rust te komen tussen de bergreuzen. Met mooie excursies o.a. naar de Gornergrath met een zicht op maar liefst 29 vierduizenders-bergen plus de imposante Matterhorn. We gaan ook naar Lago Maggiore, het bloemen-eiland met de subtropische tuinen via een mooie boottocht.

Deelnameprijs € 985,-
inclusief alle excursies

6-dgs busexcursiereis
**Zuid-Engeland
Cornwall & Devon**
D.V. maandag 25 t/m zaterdag 30 juni

Grillige rotskusten, mooie baaien, leuke vissersdorpjes, glooiende heuvels, indrukwekkende kastelen en statige landhuizen. Een prachtig gelegen 4* hotel en mooie excursies.

Deelnameprijs € 689,-
inclusief alle excursies en overtocht P&O

Vertrekgarantie: beide reizen zitten daar dichtbij. Wacht daarom aub niet met opgeven. Zoals u weet, wij factureren pas als de reis doorgaat, niet eerder.

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begrafenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)
0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkerlijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkerlijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

'Geven en krijgen'

Kent u 'Yinsh' nog? Dit bordspel was te koop bij ons in de actie 'Wordt vervolgd'. Dat was een groot succes: honderden spellen zijn verkocht. Er is een opvolger van dit spel: 'Tzaar'. Ook dit is een strategisch bordspel, waarbij telkens gekozen moet worden: versterk ik mijn eigen positie, of zit ik mijn tegenstander dwars? Geen spelbeurt is hetzelfde. Het is snel en eenvoudig te spelen.

Ondersteun de Jeugdbond. Zonder steunpilaren kunnen wij geen brug leggen naar onze jongeren. Word steunpilaar en ondersteun onze jongeren. De Jeugdbond heeft tachtig van deze spellen beschikbaar voor nieuwe donateurs. Als u minimaal een jaar donateur wordt (voor minstens vijf euro per maand) ontvangt u gratis een exemplaar van het spel Tzaar. En: op is op!

Meer info: www.jbgg.nl

Gereformeerde Gemeenten